

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत विशारद (बी.ए.) – बहिःस्थ

परीक्षा : डिसेंबर – २०२३

सत्र १ ले

विषय: गीता आणि गीतारहस्य (23E414)

दिनांक : १८/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते १.००

सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य

- प्र. १. चतुर्णां ससन्दर्भं स्पष्टीकरणं लिखत। (२०)
- १) हतो वा प्राप्स्यसि स्वर्गं जित्वा वा भोक्ष्यसे महीम्।
 - २) स्थितप्रज्ञस्य का भाषा।
 - ३) न त्वं शोचितुमर्हसि।
 - ४) स्वधर्ममपि चावेक्ष्य न विकम्पितुमर्हसि।
 - ५) त्यक्त्वोत्तिष्ठ परंतप।
- प्र. २. चतुर्णां स्पष्टीकरणं कुरुत। (२०)
१. व्यवसायात्मिका बुद्धिः
 २. समत्वम्
 ३. वेदवादरताः
 ४. मात्रास्पर्शः
 ५. स्वधर्मः
- प्र. ३. पञ्चानाम् अनुवादं स्पष्टीकरणं च माध्यमभाषया लिखत। (३०)
१. सुखदुःखे समे कृत्वा लाभालाभौ जयाजयौ । ततो युद्धाय युज्यस्व नैवं पापमवाप्स्यसि ॥
 २. जातस्य हि ध्रुवो मृत्युर्ध्रुवं जन्म मृतस्य च । तस्मादपरिहार्येऽर्थे न त्वं शोचितुमर्हसि ॥
 ३. एषा ब्राह्मी स्थितिः पार्थ नैनां प्राप्य विमुह्यति । स्थित्वास्यान्तकालेऽपि ब्रह्मनिर्वाणमृच्छति ॥
 ४. अशोच्यानन्वशोचस्त्वं प्रजावादांश्च भाषसे । गतासूनगतासूंश्च नानुशोचन्ति पण्डिताः ॥
 ५. नासतो विद्यते भावो ना भावो विद्यते सतः । उभयोरपि दृष्टोऽन्तस्त्वनयोस्तत्त्वदर्शिभिः ॥
 ६. क्लैब्यं मा स्म गमः पार्थ नैतत्त्वय्युपपद्यते । क्षुद्रं हृदयदौर्बल्यं त्यक्त्वोत्तिष्ठ परंतप ॥
 ७. य एनं वेत्ति हन्तारं यश्चैनं मन्यते हतम् । उभौ तौ न विजानीतो नायं हन्ति न हन्यते ॥
 ८. कुतस्त्वा कश्मलमिदं विषमे समुपस्थितम् । अनार्यजुष्टमस्वर्ग्यमकीर्तिकरमर्जुन ॥
- प्र. ४. प्रश्नद्वयम् उत्तरत। (३०)
१. साङ्ख्ययोगं स्पष्टीकुरुत।
 २. कर्मयोगस्य तिलकमहोदयानां स्पष्टीकरणाशयं लिखत।
 ३. अर्जुनविषादयोगस्य सारांशं लिखत।